

Česká republika – Mrkvový burger

Zpráva předkládá výsledky analýzy údajů získaných prostřednictvím dotazníku pro senzorický test, který byl proveden v rámci projektu Potraviný do škol (SF4C). Jejím cílem je poskytnout vhled do senzorické přijatelnosti vybraného receptu účastníky a zároveň prozkoumat širší kontext stravovacích návyků, úrovně neofobie a sociokulturních faktorů.

Předběžné otázky

Sociodemografické údaje a četnost konzumace v jídelnách

Tabulka 1 Sociodemografické údaje a frekvence konzumace v jídelně			
Proměnná	Hodnota	Číslo	Procento
Pohlaví	Samice	76	57.1
	Muži	53	39.8
	Další	1	0.8
	Raději neprohlašovat	3	2.3
Věk	9	5	3.8
	10	9	6.8
	11	17	12.8
	12	29	21.8
	13	41	30.8
	14	26	19.5
	15	6	4.5
Frekvence jídelen	0 (nikdy)	3	2.3
	1-2krát týdně	20	15.0
	3-4krát týdně	28	21.1
	Každý den (vždy)	82	61.7

Údaje jsou prezentovány jako počty a procenta z celkového počtu účastníků.

ČÁST 1 – OBLÍBENOST A PŘIJETÍ VYBRANÉHO RECEPTU

Parametry oblíbenosti a vhodnosti

Tabulka 2 shrnuje průměrné hodnoty a směrodatné odchylky (SD) hodnocených parametrů souvisejících s vnímanou oblibou a vhodností vybraného receptu. Každý parametr byl hodnocen na příslušné stupnici, přičemž hodnocení vhodnosti (např. vůně, sladkost, slanost) bylo hodnoceno na pětibodové stupnici, kde 1 = příliš slabá a 5 = příliš silná. Parametry související s oblibou (např. barva, textura, celková obliba) byly hodnoceny na devítibodové stupnici, kde 1 = velmi se nelíbí a 9 = velmi se líbí. Snadnost konzumace byla rovněž hodnocena na 9bodové stupnici, kde 1 = extrémně obtížné a 9 = extrémně snadné.

U parametru Liking_Overall se přijatelnost považuje za dosaženou, pokud je průměrná hodnota ≥ 5 . Tyto výsledky poskytují přehled o tom, jak účastníci vnímají senzorické vlastnosti vybraného receptu.

Tabulka 2 Parametry oblíbenosti a vhodnosti			
Parametr		Měřitko	Průměr ± SD
Přiměřenost intenzity	Zápach	1-5	2.4 ± 0.9
	Sladké		2.3 ± 1.1
	Slané		2.5 ± 0.9
	Bitter		2.3 ± 1.1
	Tuk		2.5 ± 0.9

Líbí se mi	Barva	1-9	5.8 ± 2.2
Líbí se mi	Textura		5.5 ± 1.9
Líbí se mi	Celkově		5.5 ± 2.3
Snadnost	Stravování	1-9	6.0 ± 2.2

Pocity po konzumaci

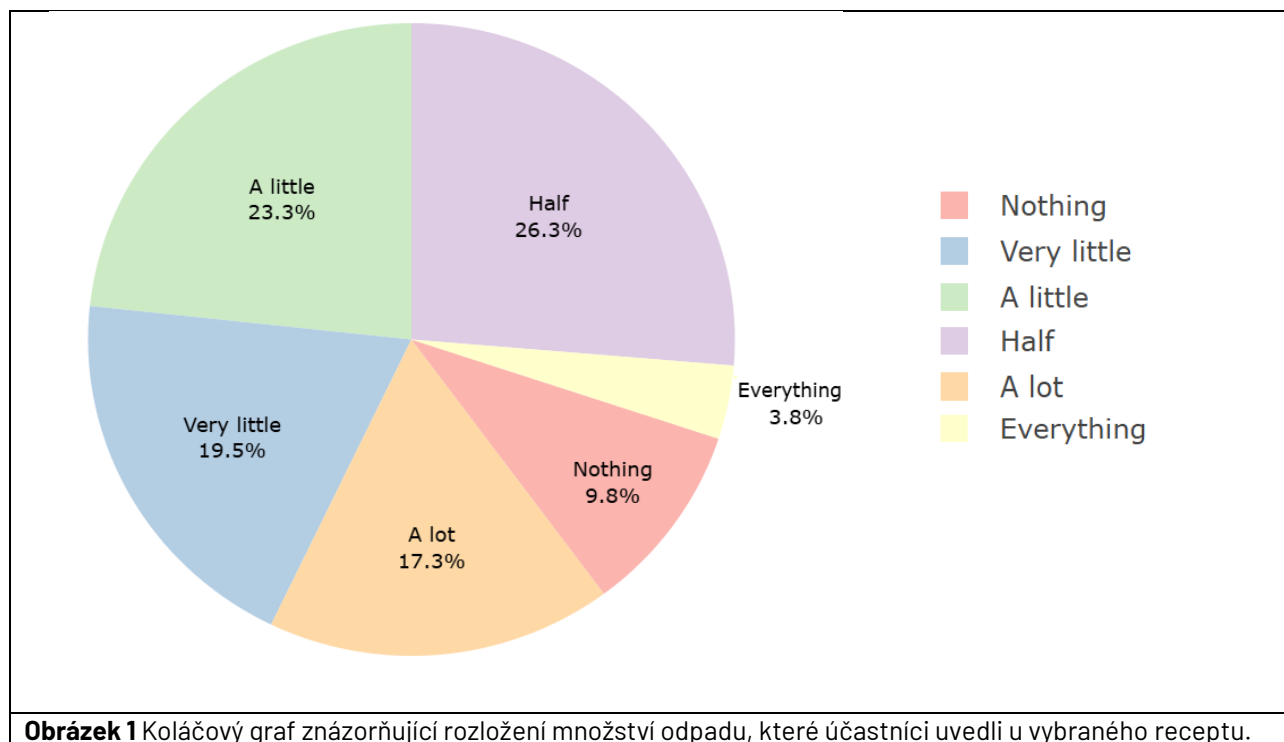
Tabulka 3 shrnuje rozložení emocionálních reakcí, které účastníci vyjádřili po konzumaci vybraného receptu. U každé emoce je uvedena četnost a procento užití vzhledem k celkovému počtu účastníků.

Tabulka 3 Pocity po konzumaci			
Emoce		Frekvence	Procento
	Angry	9	6.8
	Znechucený	34	25.6
	Nadšený	11	8.3
	Plný energie	11	8.3
	Happy	10	7.5
	Podrážděný	5	3.8
	Neutrální/Indiferentní	54	39.8
	Potěšující	37	27.8
	Smutné	17	12.8

Odpad, který zůstal na talíři vybraného receptu - Recipe Waste (Odpad z receptu)

Tabulka 4 a obrázek 1 ukazují rozložení odpadu, který zůstal na talíři, pro vybraný recept. Upozorňuje na četnost a procento účastníků, kteří uvedli jednotlivé úrovně odpadu, a poskytuje tak přehled o vzorcích spotřeby a podílu zbytků.

Tabulka 4 Odpady, které zůstaly na talíři vybraného receptu			
Odpady		Frekvence	Procento
	Nic	13	9.8
	Velmi málo	26	19.5
	Trochu	31	23.3
	Polovina	35	26.3
	Hodně	23	17.3
	Vše	5	3.8

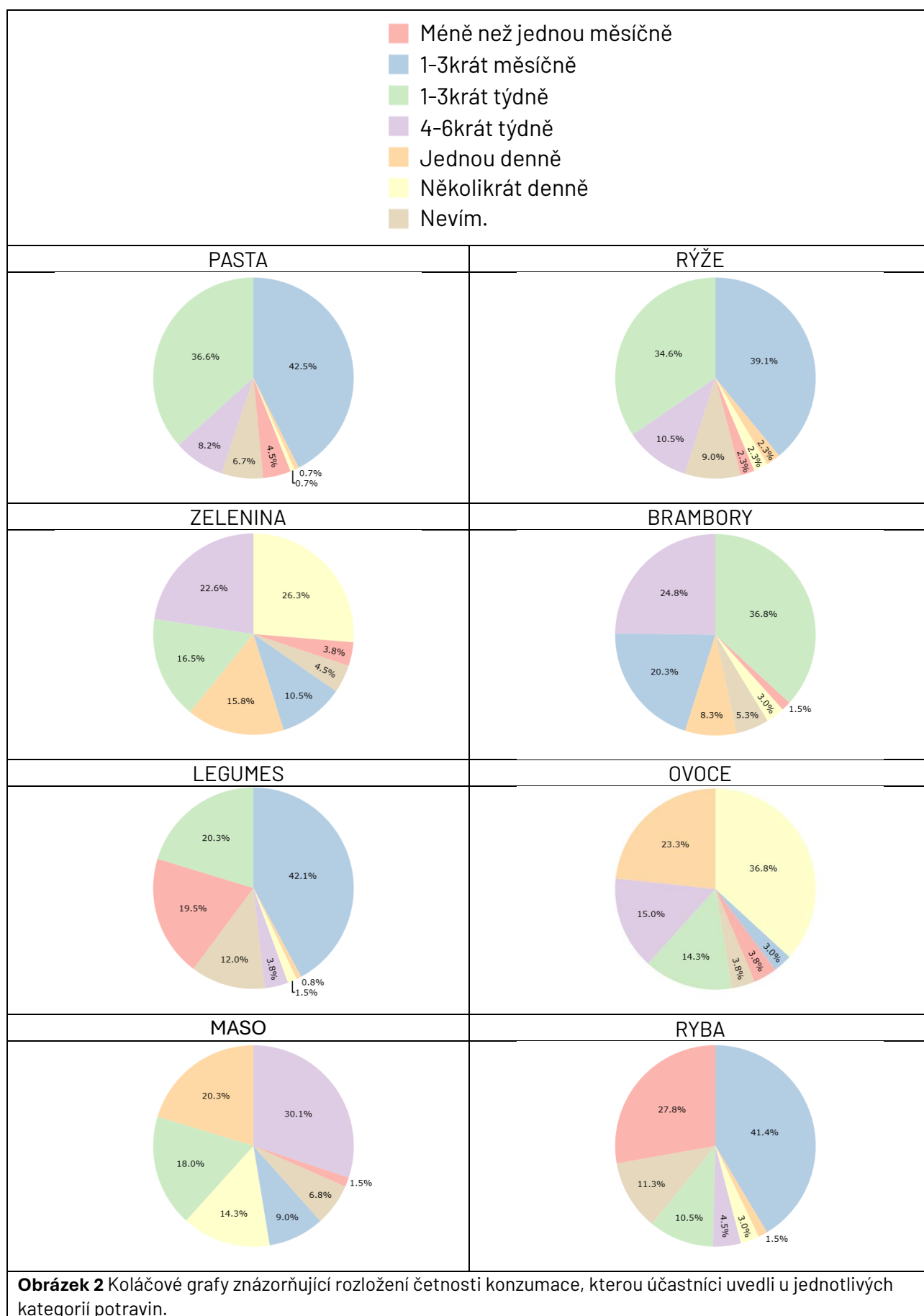

Obrázek 1 Koláčový graf znázorňující rozložení množství odpadu, které účastníci uvedli u vybraného receptu.

ČÁST 2.1 - STRAVOVACÍ NÁVYKY

Stravovací návyky

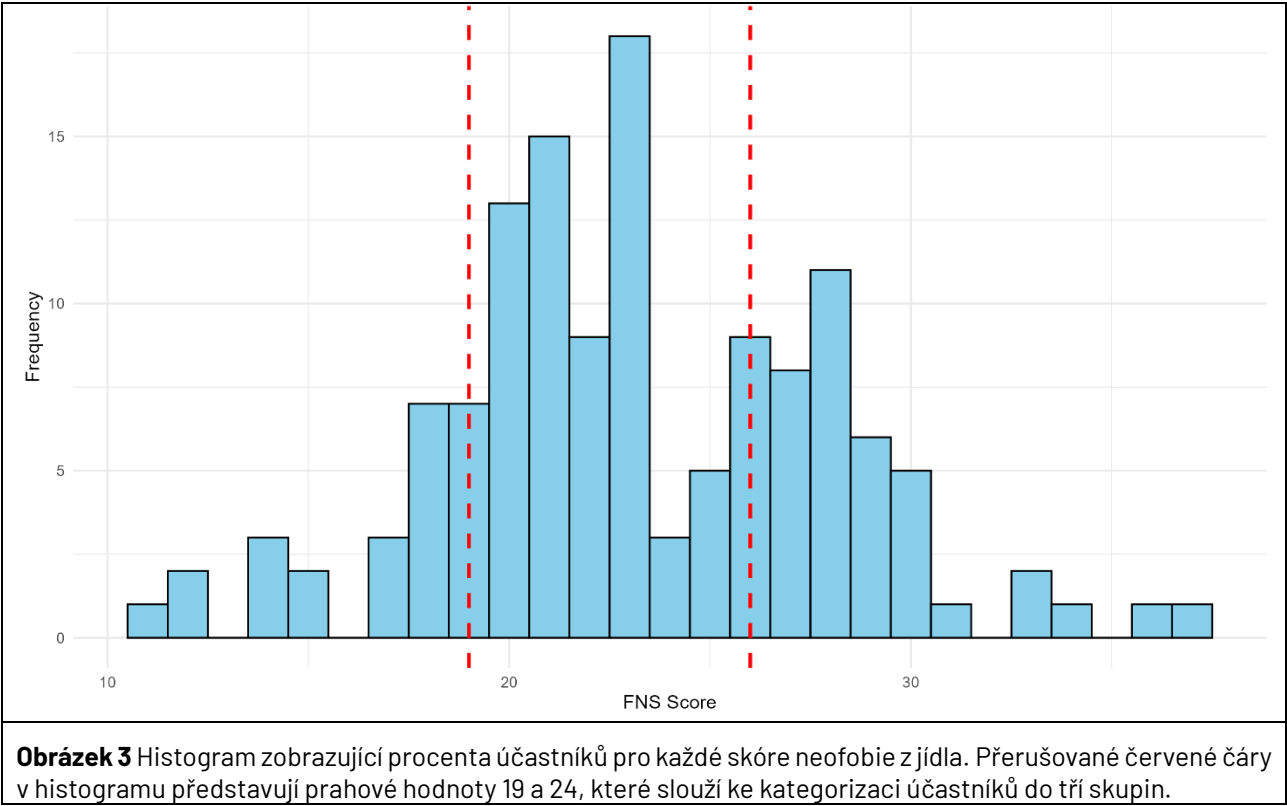
Níže uvedené koláčové grafy poskytují přehled stravovacích návyků a ukazují četnost a procento účastníků pro jednotlivé možnosti v různých kategoriích potravin. Tyto údaje poukazují na rozmanitost stravovacích návyků a preferencí.

Potravinová neofobie

Na základě odpovědí účastníků na osm výroků obsažených v dotazníku bylo pro každého jednotlivce vypočteno skóre potravinové neofobie (FNS). Na základě tohoto skóre byli účastníci rozděleni do tří skupin: Nízká potravinová neofobie (<19), střední potravinová neofobie (19-24) a vysoká potravinová neofobie (>24). Tabulka 5 uvádí rozdělení účastníků v těchto třech skupinách, zatímco obrázek 3 zobrazuje procentní podíly účastníků pro každé skóre potravinové neofobie.

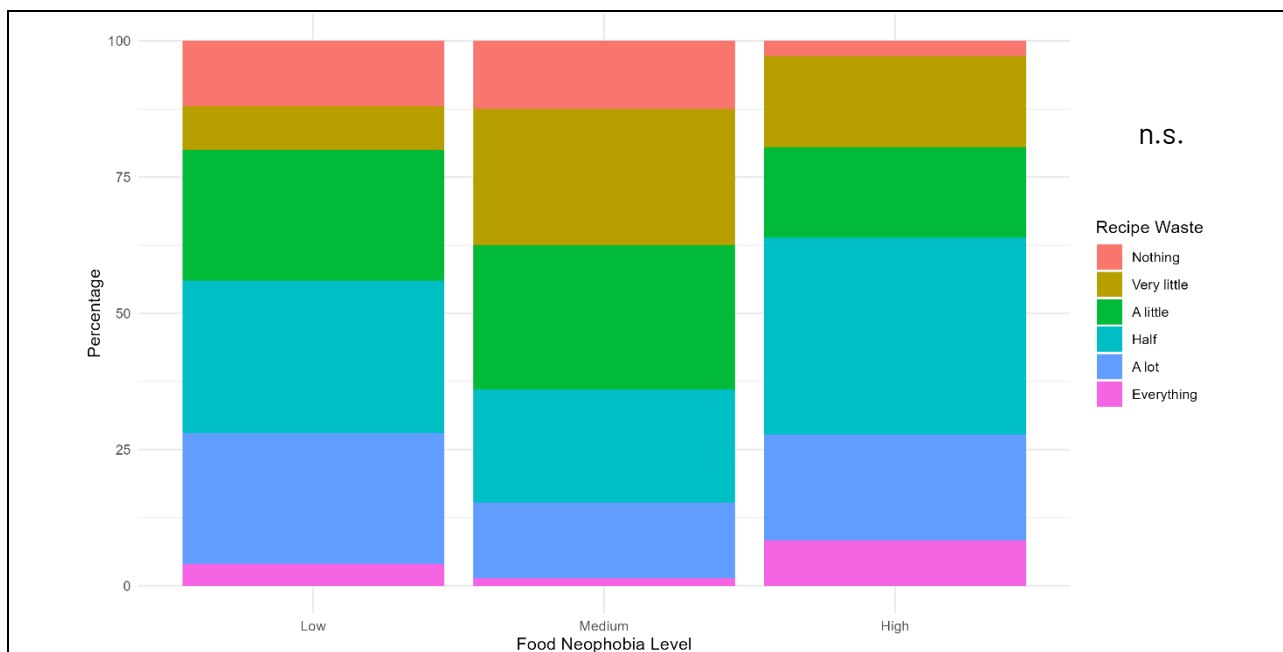
Tabulka 5 Potravinová neofobie		
FNS_Level	Frekvence	Procento
Nízká	25	18.8
Střední	72	54.1
Vysoká	36	27.1

Vliv potravinové neofobie na vybrané odpady z receptů

Obrázek 4 znázorňuje rozložení četnosti vybraných možností plýtvání s recepty (nic, velmi málo, málo, polovina, hodně, všechno) ve třech úrovních neofobie z potravin: nízká, střední a vysoká. Každý sloupec představuje podíl respondentů, kteří v rámci dané skupiny neofobie z potravin zvolili konkrétní možnost plýtvání.

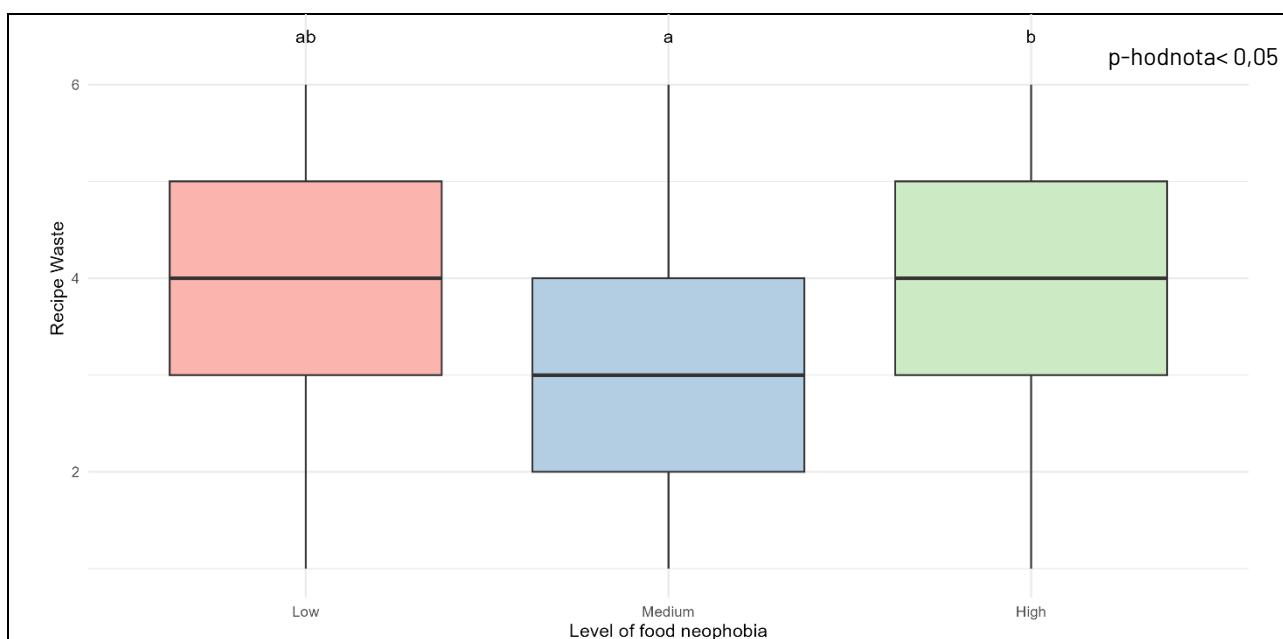
Přiložená statistická analýza testuje, zda úroveň neofobie z jídla významně ovlivňuje chování při plýtvání. Pokud je uváděná p-hodnota nižší než 0,05, je vliv úrovně neofobie z jídla na množství zbytků jídla na talíři u vybraného receptu považován za statisticky významný.

Obrázek 4 Sloupcový graf znázorňující rozložení četnosti vybraných možností plýtvání receptů ve třech úrovních neofobie z potravin. n.s. znamená nevýznamné.

Pro další analýzu vztahu mezi neofobií z jídla a plýtváním vybraným receptem byly kategorické možnosti pro "Plýtvání" převedeny na číselné hodnoty (1 = nic, 2 = velmi málo, 3 = málo, 4 = polovina, 5 = hodně a 6 = všechno). Na základě těchto hodnot bylo vypočteno průměrné skóre plýtvání pro každou úroveň potravinové neofobie (nízká, střední, vysoká). Obrázek 5 ukazuje rozložení průměrného skóre plýtvání pro jednotlivé úrovně neofobie.

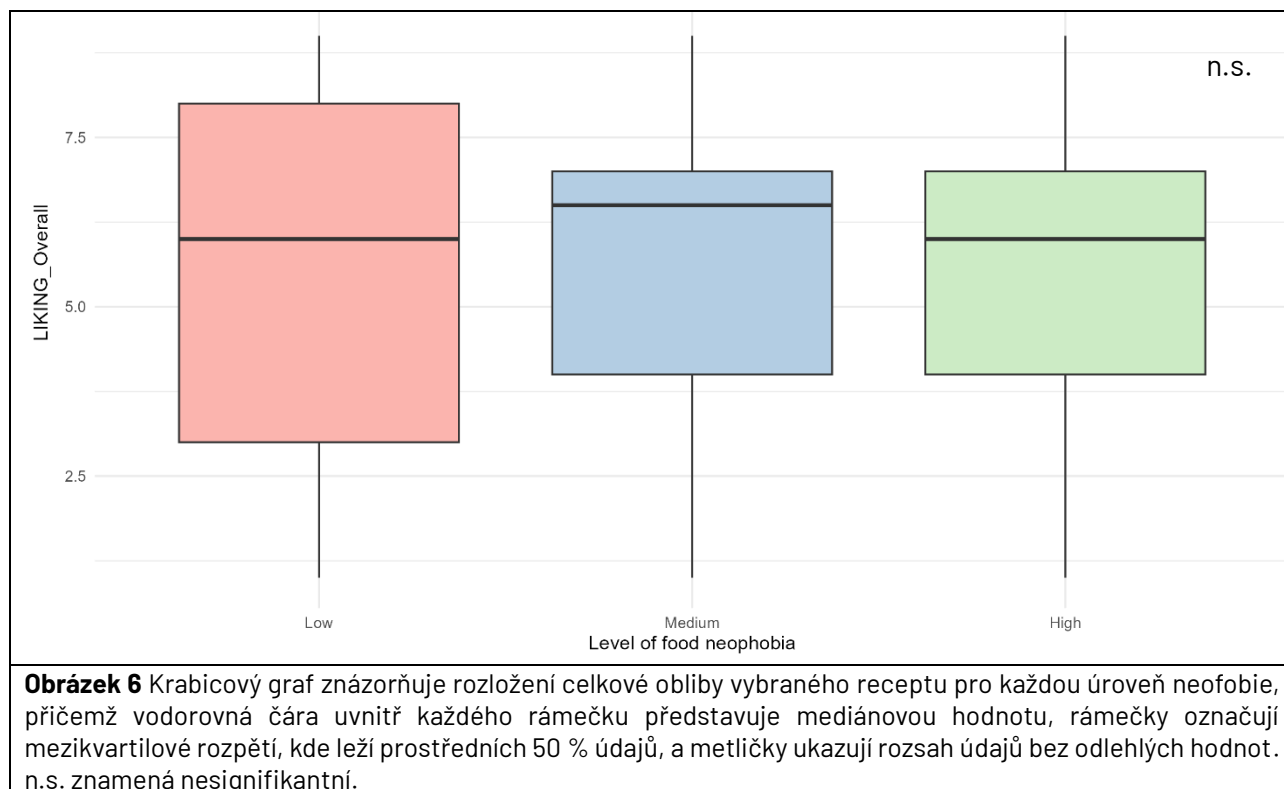
Pokud je p-hodnota menší než 0,05, znamená to, že vliv úrovně neofobie z jídla na zbytkový odpad je statisticky významný. Různá písmena nad rámečky označují významné rozdíly mezi průměrnými hodnotami odpadu u jednotlivých úrovní neofobie z potravin.

Obrázek 5 Boxplot znázorňuje rozložení skóre odpadu pro každou úroveň neofobie, přičemž vodorovná čára uvnitř každého boxu představuje mediánovou hodnotu, boxy označují mezikvartilové rozpětí, kde leží prostředních 50 % údajů, a metry ukazují rozsah údajů bez odlehlých hodnot.

Vliv neofobie z jídla na celkovou oblibu vybraného receptu

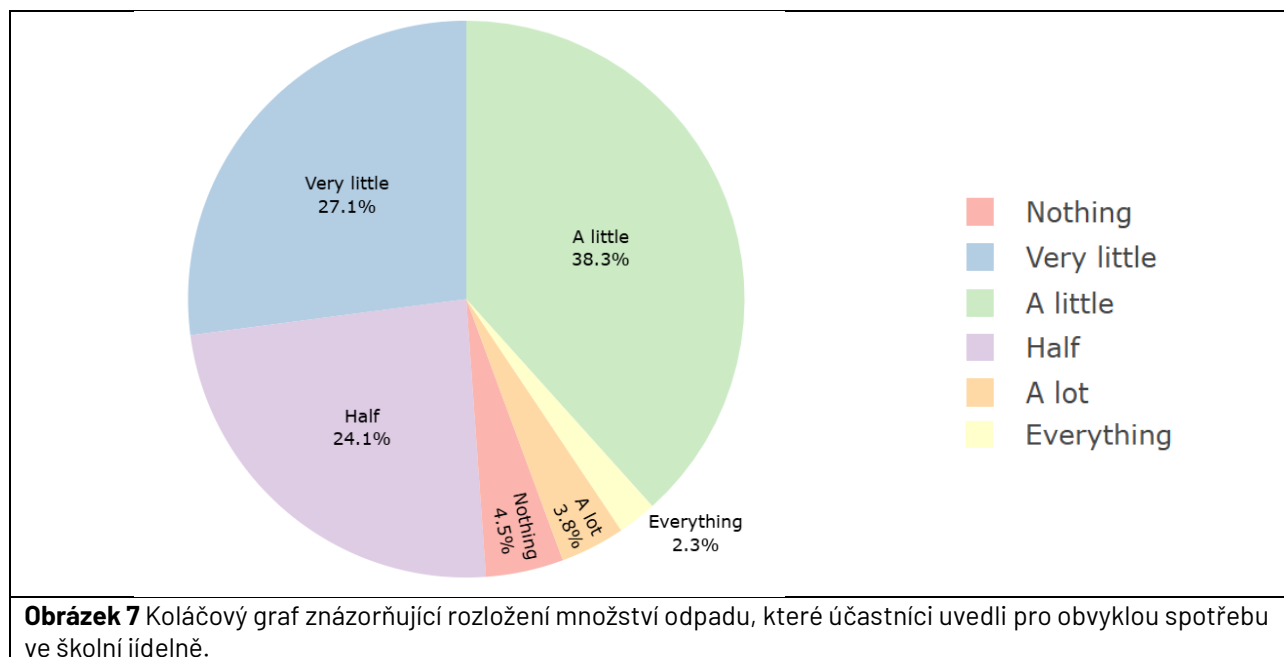
Obrázek 6 znázorňuje vliv úrovně neofobie účastníků z jídla na celkovou oblibu vybraného receptu. Rozložení skóre oblíbenosti je znázorněno pro každou úroveň neofobie, přičemž jsou zvýrazněny rozdíly mezi skupinami s nízkou, střední a vysokou mírou neofobie. Hodnota p , pokud je menší než 0,05, znamená, že vliv neofobie z jídla na celkovou oblibu vybraného receptu je statisticky významný. Rozdílná písmena nad rámečky označují významné rozdíly mezi průměrným skóre oblíbenosti příslušných úrovní neofobie z potravin.

Plýtvání potravinami ve školní jídelně - Waste General

Tabulka 6 a obrázek 7 ukazují rozložení odpadu, který se obvykle ve školní jídelně ponechává na talíři. Upozorňuje na četnost a procento účastníků, kteří uvedli jednotlivé úrovně odpadu.

Tabulka 6 Plýtvání potravinami ve školní jídelně			
Odpady		Frekvence	Procento
	Nic	6	4.5
	Velmi málo	36	27.1
	Trochu	51	38.3
	Polovina	32	24.1
	Hodně	5	3.8
	Vše	3	2.3

Srovnání odpadu z receptů a obecného odpadu

Pro porovnání odpadu, který zůstává na talíři u vybraného receptu (Recipe Waste), a odpadu, který děti obvykle nechávají na talíři při jídle v jídelně (General Waste), byly kategorické odpovědi převedeny na číselné hodnoty: 1 = nic, 2 = velmi málo, 3 = málo, 4 = polovina, 5 = hodně a 6 = všechno.

Na základě těchto hodnot bylo pro obě opatření vypočteno průměrné skóre odpadu. Tabulka 7 uvádí průměr a směrodatnou odchylku (SD) pro odpad z receptů a obecný odpad spolu s p-hodnotou z testu ANOVA. Hodnota $p < 0,05$ znamená statisticky významný rozdíl mezi oběma měřeními.

Tabulka 7 Srovnání mezi odpadem z receptur a obecným odpadem		
Odpady	Průměr ± SD	p-hodnota
Odpad z receptů	3.3 ± 1.3	< 0.05
Obecný odpad	3.0 ± 1.0	